

МОНГОЛЫН ОЛОН УЛСЫН БА ҮНДЭСНИЙ СПОРТЫН АРБИТРЫН ХОЛБООНЫ УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛ

2025 он 02 сар 07 өдөр

№ 23/01

Улаанбаатар хот

Дүрэм шинэчлэн батлах тухай

Арбитрын тухай Монгол улсын хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3 дах заалт, Монголын Олон улсын ба Үндэсний Спортын арбитрын холбоо ТББ-ын дүрмийн 10 дугаар зүйлийн 10.1, 10.3, 11.1 дэх заалтын тус тус үндэслэн **ТОГТООХ НЬ:**

1. Монголын Олон улсын ба үндэсний Спортын арбитрын “Дүрэм”-ийг шинэчлэн (Хавсралт 1) баталсугай.
2. Олон улсын ба үндэсний Спортын арбитрын “Хэрэг хянан шийдвэрлэх дүрэм”-ийг шинэчлэн (Хавсралт 2) баталсугай.
3. Олон улсын ба үндэсний Спортын арбитрын “Үндсэн зардал болон нэмэлт зардлын хэмжээг тооцох журам”-ыг шинэчлэн (Хавсралт 03) баталсугай.

Г.БАТЗАЯА

Э.ЗОЛЖАРГАЛ

И.МӨНХЗУЛ

Ц.ГАНБЛЯР

Б.ТЭНҮҮН

**СПОРТЫН АРБИТРЫН ҮНДСЭН ЗАРДАЛ БОЛОН НЭМЭЛТ ЗАРДЛЫН
ХЭМЖЭЭГ ТООЦОХ ЖУРАМ**

Нэгдүгээр зүйл. Олон улсын маргааны арбитрын үндсэн зардлын хэмжээг нэхэмжлэлийн үнийн дүнгээс доорх хувь хэмжээгээр тогтооно. Үүнд:

/АНУ-ын доллараар/

	Нэхэмжлэлийн үнийн дүн	Арбитрын үндсэн зардал
1	1-1,000	Үнийн дүнгийн 30 хувь
2	1,001-5,000	300 дээр 1,000-аас дээш үнийн дүнгийн 3.0 хувиар
3	5,001-10,000	420 дээр 5,000-аас дээш үнийн дүнгийн 3.0 хувиар
4	10,001-50,000	570 дээр 10,000-аас дээш үнийн дүнгийн 3.0 хувиар
5	50,001-100,000	1,770 дээр 50,000-аас дээш үнийн дүнгийн 3.0 хувиар
6	100,001-200,000	3,270 дээр 100,000-аас дээш үнийн дүнгийн 3.0 хувиар
7	200,001-500,000	6,270 дээр 200,000-аас дээш үнийн дүнгийн 2.5 хувиар
8	500,001-1,000,000	13,770 дээр 500,000-аас дээш үнийн дүнгийн 2.0 хувиар
9	1,000,001-аас дээш	23,770 дээр 1,000,000-аас дээш үнийн дүнгийн 1.5 хувиар

Хоёрдугаар зүйл. Дотоодын маргаан шийдвэрлэх арбитрын үндсэн зардлын хэмжээг нэхэмжлэлийн үнийн дүнгээс доорх хувь хэмжээгээр тогтооно. Үүнд:

/Төгрөгөөр/

	Нэхэмжлэлийн үнийн дүн	Арбитрын үндсэн зардал
1	5,000,000 хүртэлх	500,000 төгрөг
2	5,000,001-10,000,000	250,000 дээр 5,000,000-ээс дээш үнийн дүнгийн 2.5 хувиар
3	10,000,001-50,000,000	375,000 дээр 10,000,000-ээс дээш үнийн дүнгийн 2 хувиар
4	50,000,001-100,000,000	1,175,000 дээр 50,000,000-ээс дээш үнийн дүнгийн 1.7 хувиар
5	100,000,001-200,000,000	2,025,000 дээр 100,000,000-ээс дээш үнийн дүнгийн 1.5 хувиар
6	200,000,001-500,000,000	3,525,000 дээр 200,000,000-ээс дээш үнийн дүнгийн 1.3 хувиар
7	500,000,001-1,000,000,000	7,425,000 дээр 500,000,000-ээс дээш үнийн дүнгийн 1.0 хувиар
8	1,000,000,001-аас дээш	12,425,000 дээр 1,000,000,000-ээс дээш үнийн дүнгийн 0.8 хувиар

Гуравдугаар зүйл. Арбитрын ажиллагааны үндсэн зардал

- 3.1. Арбитрын үндсэн зардалд Монголын Олон улсын ба Үндэсний Спортын арбитрын хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаатай холбогдон гарах дараах санхүүжилт хамаарна. Үүнд:
 - 3.1.1. Арбитрын үйлчилгээний
 - 3.1.2. Арбитрын захиргааны үйл ажиллагааны
 - 3.1.3. Арбитрч, илтгэгч болон нарийн бичгийн даргын ажлын цалин хөлс
- 3.2. Нэхэмжлэл гаргасан тал эхний ээлжинд арбитрын зардалыг дээрх хувь хэмжээгээр төлнө.
- 3.3. Сөрөг нэхэмжлэл гаргасан тал нэхэмжлэгчийн нэгэн адил арбитрын зардал төлнө.
- 3.4. Нэхэмжлэгч тал арбитрын зардлыг хэсэгчлэн төлөх талаар арбитрт хүсэлт гаргаж болно. Хэсэгчлэн төлөх эхний зардлын доод хэмжээ арбитрын нийт зардлын 50 хувиас доошгүй байна. Үлдэх хэсгийг арбитрын үндсэн хуралдаанаас өмнө бүрэн төлсөн байна.
- 3.5. Монголын Олон улсын ба Үндэсний Спортын арбитрын холбооны дансанд арбитрын зардлыг төлбөр орсноор уг зардлыг төлсөнд тооцно. Уг зардлыг дансанд оруулах үүргийг нэхэмжлэгч, түүний гүйцэтгэлийг шалгаж хэрэгжүүлэх үүргийг Монголын Олон улсын ба Үндэсний Спортын арбитрын Ажлын алба хариуцна.
- 3.6. Олон улсын маргааны арбитрын зардлын төлбөрийг АНУ-ын доллараар тооцож, ‘Төв банкны тухай’ хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэгт заасны дагуу нэхэмжлэл гаргах өдрийн Монголбанкнаас зарласан албан ёсны ханшаар тооцож Монгол төгрөгөөр төлнө.
- 3.7. Олон улсын маргааны арбитрын зардал нь АНУ-аас өөр улсын валютаар үнэлэгдсэн тохиолдолд арбитрын зардлыг нэхэмжлэл гаргах үеийн Монголбанкнаас зарласан албан ёсны ханшаар тооцно.
- 3.8. Дотоодын маргааны нэхэмжлэлийн үнийн дүн АНУ-ын доллараар эсвэл өөр улсын валютаар үнэлэгдсэн тохиолдолд нэхэмжлэл гаргах өдрийн Монголбанкнаас зарласан албан ёсны ханшаар тооцож арбитрын зардлыг төлнө.
- 3.9. Нэхэмжлэлийн шаардлагыг мөнгөн дүнгээр хэмжигдэх, илэрхийлэх боломжгүй тохиолдолд арбитрын зардлын хураамж 5,000,000 төгрөг байна.
- 3.10. Нэхэмжлэл, сөрөг нэхэмжлэлийн талаар арбитрын ажиллагаа хийх явцад болон шийдвэр гаргах үедээ зарцуулсан бодит зардлыг тооцож тухайн арбитрын бүрэлдэхүүн нэхэмжлэлийн үнийн дүнг тодорхойлож, зардлын хэмжээг тогтооно.
- 3.11. Арбитрын үндсэн зардлыг энэ журмын 5 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд буцаан олгохгүй.

Дөрөвдүгээр зүйл. Арбитрын ажиллагааны нэмэлт зардал

- 4.1. Нэмэлт зардалд тухайн хэргийг хянан шийдвэрлэхэд холбогдох бусад зардал багтана. Үүнд: шинжээчтэй холбогдон гарах зардал, арбитрын шийдвэрээр гүйцэтгэсэн ажил нь үүрэгт хамаарахгүй бол ажлын хөлс, үзлэг хийхэд гарсан зардал, хэлмэрчлэл, орчуулга хийх, гэрчийн зардал, арбитрчдын болон нарийн бичгийн даргын томилолтын зардал, арбитрын байнгын байрлах газраас өөр газарт арбитрын хуралдаан хийсэнтэй холбогдсон зардал болон бусад зардал орно.
- 4.2. Арбитр аль нэг талаас эсвэл талуудаас хэрэг хянан шийдвэрлэхтэй холбоотой нэмэлт зардлыг урьдчилан төлүүлнэ. Нэмэлт зардалд төлсөн төлбөр илүү гарсан тохиолдолд арбитрын шийдвэр гарсны дараа тухайн илүү төлбөрийг буцаан олгоно.
- 4.3. Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа дууссаны дараа хэрэгт байгаа нотлох баримт, албан бичгийн хуулбар, шийдвэр зэргийг хуулбарлан авахад хуудас тутамд 5,000 төгрөг, лавлагаа 10,000 төгрөг төлнө.

Тавдугаар зүйл. Арбитрын ажиллагааны зардлаас буцаан олгох

5.1 Арбитрын ажиллагааны журмыг батлахаас өмнө нэхэмжлэгч нэхэмжлэлээ буцаан авсан, талууд эвлэрэн хэлэлцсэн, хариуцагч нэхэмжлэлийн шаардлагыг биелүүлснээр арбитрын ажиллагааг дуусгавар болгосон бол арбитрын үндсэн зардлын төлбөрийн 50 хувийг нэхэмжлэгчид буцаан олгоно.

5.2. Арбитрын хэрэг хянан шийдвэрлэх хуралдаан хийхээс өмнө талууд эвлэрэн хэлэлцсэн, нэхэмжлэгч нэхэмжлэлээ буцаан авсан, хариуцагч нэхэмжлэлийн шаардлагыг хүлээн зөвшөөрсөн, биелүүлснээр арбитрын ажиллагааг бодит зардлыг тооцон арбитрын үндсэн зардлын төлбөрийг 40 хүртэл хувийг нэхэмжлэгчид буцаан олгож болно.

5.3. Арбитрын ажиллагааны явцад арбитрын хэлэлцээр хүчингүй болох, тус арбитрын харьяалалын маргаан биш болох нь тогтоогдсон тохиолдолд арбитрын зардлын 80 хувийг нэхэмжлэгчид буцаан олгоно.

5.4. Арбитрын хэрэг хянан шийдвэрлэх хуралдаан хийхээс өмнө талууд эвлэрэн хэлэлцэж хэргийг хэрэгсэхгүй болгосон тохиолдолд талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол арбитрын орлогод үлдсэн зардлыг талуудад тэнцүү хувиар хариуцуулж болно.

Зургаадугаар зүйл. Арбитрын ажиллагаатай холбоотой бусад зардал

6.1. Аль нэг талын сонгосон арбитрч арбитрын ажиллагаа явуулах газарт байнга оршин суудаггүй тохиолдолд түүний арбитрын хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцох зардлыг сонгосон тал төлнө. Хэрэв ийм арбитрч арбитрын бүрэлдэхүүний даргалагчаар томилогдсон бол түүнийг арбитрын ажиллагаанд оролцоход гарах зардлыг талууд тэнцүү хувааж төлнө.

Долоодугаар зүйл. Арбитрын ажиллагааны зардлын талаарх талуудын эрх

7.1. Аль нэг тал арбитрын ажиллагаатай холбогдон өөрөөс гарсан нэмэлт зардлыг буруутай талаас нөхөн төлүүлэхээр нэхэмжлэх эрхтэй бөгөөд нэхэмжлэлийн үнийн дүнгийн хэмжээгээр энэхүү журамд заасны дагуу арбитрын зардлыг төлнө.

7.2. Аль нэг талын хүсэлтээр арбитрын хуралдаанд орчуулга хийх, баримт бичгийг орчуулах бол орчуулгын зардлыг хүсэлт гаргасан тал төлнө. Арбитрын бүрэлдэхүүний санаачлагаар баримт бичгийг орчуулах бол орчуулгын зардлыг талууд тэнцүү хувааж төлнө. Хэрэв талууд харилцан тохиролцон хуралдааныг Монгол хэлээс өөр хэлээр явуулахаар бол орчуулгын зардлыг талууд тэнцүү хувааж төлнө.

7.3. Аль нэг талын хүсэлтээр шинжээч томилох бол шинжээчийн зардлыг хүсэлт гаргасан тал, Арбитрын бүрэлдэхүүний санаачлагаар шинжээч томилох бол шинжээчийн зардлыг талууд тэнцүү хувааж төлнө.